

HET MOET ECHT

ANDERS

Partijprogramma Overijssel

Provinciale Statenverkiezingen 2023

Beste kiezer,

Nederland staat op een kruispunt.

Van asiel tot koopkracht en van stikstof tot energie; Nederland sleept zich onder Rutte van crisis naar crisis. En dat is geen natuurfenomeen. Het is het gevolg van verkeerde politieke keuzes en de politieke onmacht en onwil om de juiste koerswijziging in te zetten.

De gevolgen ervaren miljoenen Nederlanders iedere dag. Ook in uw provincie.

Steeds meer asielopvang als gevolg van de ongeremde asielinstroom. Een horizon die steeds meer ontsierd raakt door windturbines. De middenklasse die dreigt om te vallen door jarenlange lastenverzwaringen. Jongeren die door de woningnood tot hun dertigste thuis wonen of hun vertrouwde dorp of stad achter zich moeten laten. De agrarische sector die in haar voortbestaan wordt bedreigd door absurde stikstofregels.

Kortom: wie naar Nederland anno 2023 kijkt zakt de moed soms in de schoenen.

Maar het is niet te laat. Want het kan echt anders.

Precies daarom zijn wij JA21 begonnen. Als het juiste antwoord op de problemen van deze tijd. Om die rechtse kiezer, die al twintig jaar wacht op een stevige, nuchtere, resultaatgerichte partij op rechts, eindelijk waar voor zijn stem te geven.

Op 15 maart kunt u de koers van Nederland veranderen. Met een stem op JA21 zorgt u er niet alleen voor dat ons unieke geluid voet aan de grond krijgt in uw provincie, maar maakt u JA21 tevens een grote machtsfactor in de Eerste Kamer.

Wij vragen om uw vertrouwen. Doe mee, maak JA21 groot en ga met ons de strijd aan voor een beter Nederland.

Het moet echt anders.

Joost Eerdmans

Annabel Nanninga

Asiel en Migratie

Het Nederlandse asielbeleid is failliet. Door het falende beleid van de opeenvolgende kabinetten Rutte verkeert ons land in een permanente asielcrisis. De instroom is torenhoog en zal alleen maar verder toenemen. Het COA geeft aan op 1 januari 2024 maar liefst 75.000 opvangplekken nodig te hebben. Een verdrievoudiging ten opzichte van 2020. Toch doet het kabinet nog altijd niets aan instroombeperking. Het enige antwoord van Rutte en VVD-staatssecretaris Van der Burg op de ongebreidelde instroom is: meer opvangplekken.

Het kabinet zadelt provincies en gemeenten op met de gevolgen van dit falende asielbeleid. Bijvoorbeeld door gemeenten te verplichten grote aantallen statushouders een sociale huurwoning te geven en de provincie verantwoordelijk te maken voor het controleren en sanctioneren van gemeenten die deze opgave niet kunnen vervullen. En nu ook via de asieldwangwet waarmee het kabinet gemeenten via de provincies wettelijk verplicht tot asielopvang.

JA21 gaat er zowel in Overijssel als in de Eerste Kamer alles aan doen om dit onhoudbare beleid te stoppen. Nederland heeft niet nóg meer asielinstroom en een dwangwet nodig, maar een asielstop en invoering van het Deense asielmodel.

JA21 wil:

- Geen ruimte voor asielopvang in Overijssel
- Geen medewerking vanuit Overijssel aan dwang richting gemeenten om asielzoekers op te vangen
- Geen sancties vanuit de provincie richting gemeenten die de taakstelling voor de huisvesting van statushouders niet halen
- Aan de landelijke en provinciale regietafels aandringen op instroombeperking in plaats van nieuwe opvanglocaties

Klimaat en Energie

JA21 wil een betrouwbaar en solide energienetwerk. Dat lukt niet met de wiebelstroom van windturbines en grootschalige zonnepanelen. Windturbines en zonnepanelen vernietigen het prachtige landschap van Overijssel. Hier stoppen we per direct mee. Het is onvermijdelijk om voorlopig gebruik te blijven maken van fossiele brandstoffen. Kernenergie als schone en veilige bron van energie is zeer welkom.

JA21 ziet ruimte voor meerdere kleine kerncentrales (SMR) in Overijssel. Wij willen onderzoeken hoe we op korte termijn de bouw daarvan kunnen opstarten in samenspraak met de inwoners van Overijssel.

Het energienetwerk in Overijssel loopt tegen de grenzen van de capaciteit aan. JA21 wil kijken naar innovatieve oplossingen om snel meer ruimte op het net te creëren.

JA21 wil:

- Inzetten op kernenergie
- Ruimte voor meerdere kleine kerncentrales (SMR) in Overijssel
- Geen nieuwe windturbines en windparken in Overijssel
- Geen nieuwe zonnepanelen
- Voorrang voor particuliere en collectieve opwek boven grootschalige opwek
- Afvalwaterinjecties in Twente onmiddellijk stopzetten
- Inwoners stimuleren om hun huis goed te isoleren
- Het leed van het gedwongen verwijderen van asbestdaken verzachten door plaatsing van zonnepanelen op deze daken als provincie te stimuleren
- Geen zonnepark op de Zunase Heide
- Geen biomassa-centrales
- De capaciteitsproblemen op het energienetwerk oplossen, daarbij kijken we naar innovatieve oplossingen, zoals batterij hubs
- Drinkwaterproblematiek door extreme droogte oplossen door een betere inrichting van de waterhuishouding

Stikstof

Nederland gaat gebukt onder het juk van een zelfgecreëerde stikstofcrisis. De woningbouw ligt ondanks het gigantische woningtekort op zijn gat, infrastructurele projecten liggen stil, automobilisten plukken de wrange vruchten en de luchtvaartbranche krijgt harde klappen. Maar het hardst geraakt worden zonder twijfel onze boeren. De landbouwsector wordt in haar voortbestaan bedreigd. Talloze familiebedrijven, soms al generaties oud, dreigen te verdwijnen. En daarmee ook de ziel van het platteland. Ook in Overijssel.

Dit alles is het gevolg van het totaal irrationele stikstofbeleid van het kabinet. Een beleid gebaseerd op rekenmodellen om de door onszelf gecreëerde Natura 2000-gebieden in stand te houden. Gebieden die niet gekenmerkt worden door vrije natuur, maar door

een bureaucratisch label. Het huidige beleid hanteert een dusdanig strenge drempelwaarde, dat vrijwel iedere activiteit waarbij stikstof vrijkomt onmogelijk is gemaakt.

In plaats van te kiezen voor wetswijzigingen om Nederland uit de stikstofwurggreep te halen, kiest het kabinet met de provincies in haar kielzog voor het fors terugdringen van het aantal agrarische bedrijven.

JA21 maakt andere keuzes. Onze Statenleden zullen zich na 15 maart iedere dag gaan inzetten voor de broodnodige koerswijziging in het stikstofdossier. Met krachtige, realistische én haalbare alternatieven.

Vóór de agrarische sector, vóór onze voedselzekerheid en vóór het unieke karakter van ons platteland.

JA21 wil:

- Zich vanuit de provincie fel verzetten tegen het landelijke stikstofbeleid
- Geen gedwongen uitkoop of onteigening van boeren vanwege stikstof
- Een schot tussen stikstof- en ammoniakuitstoot: ook geen uitkoop of onteigening van boeren ten faveure van andere activiteiten
- Vertrouwen op de innovatiekracht van de agrarische sector
- Een landelijke reparatiewet om de provincie te bevrijden uit de onrealistische stikstofwetgeving
- De onhaalbare stikstofwaarden (KDW's) schrappen en uitgaan van de daadwerkelijke staat van de natuur
- Natuurbeleid baseren op concrete waarnemingen in plaats van rekenmodellen
- Het aantal natuurgebieden met een Natura 2000-stempel terugbrengen
- Invoering van een opgehoogde drempelwaarde van 1 mol
- Spoedwoningbouw aanmerken als 'algemeen belang': woningmarkt van het stikstofslot
- Inzet om PAS melders en andere prioritaire knelgevallen tegemoet te komen

Wonen en Ruimtelijke Ordening

Door de jarenlange verwaarlozing van de woningmarkt kent Nederland een schrikbarend tekort van 350.000 woningen. Hierdoor moeten er overal rap nieuwe woningen gebouwd worden. Ook in Overijssel ligt een grote woningbouwopgave. JA21 vindt het belangrijk dat jongeren en ouderen in hun eigen vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen en dus in hun eigen stad of dorp een woning kunnen vinden. JA21 pleit voor de bouw van betaalbare woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens, zodat we starters een kans bieden op de woningmarkt en ouderen door kunnen stromen. We willen bouwen in kleine kernen, zodat de voorzieningen daar op peil blijven. Bouwen in het buitengebied moet onder voorwaarden ook mogelijk zijn.

JA21 wil:

- Inzetten op de bouw van woningen in kleine kernen, om zo ook de voorzieningen in deze kernen te behouden
- Inzetten op het bouwen van betaalbare woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens om zo de doorstroming te bevorderen en starters een kans te bieden op de woningmarkt
- Meer ruimte voor permanente bewoning van recreatiewoningen
- Voorrangsregeling voor eigen inwoners hanteren bij huurwoningen, nieuwbouw van koopwoningen en verkoop van corporatiewoningen
- Geen maatregelen vanuit de provincie richting gemeenten die de taakstelling voor het huisvesten van statushouders niet halen
- Meer en snellere uitgifte van (zelfbouw)kavels voor eigen inwoners in kleine kernen
- Boerenerven eenvoudiger transformeren naar kleine woonerven met enkele woningen
- Zich sterk maken voor het invoeren van de Rotterdamwet in Overijsselse steden die kampen met grootstedelijke problematiek van armoede en sociale uitsluiting in achterstandswijken door een te hoge concentratie van inwoners met een laag inkomen en veel immigranten

Mobiliteit

JA21 staat voor een goed bereikbare provincie. Een goede infrastructuur is van vitaal belang voor de economie. Daarom moeten we blijven investeren in onderhoud, opwaarderen en uitbreiden van ons wegennet en onze spoor- en waterverbindingen. Het uit de auto treiteren van hardwerkende Nederlanders onder het mom van ‘duurzaamheid’ moet afgelopen zijn.

In Overijssel vraagt de bereikbaarheid van de provincie om goede logistieke verbindingen met de Randstad en Duitsland. Hiervoor moet flink geïnvesteerd worden in onze N-wegen.

We vinden het belangrijk dat kleine dorpen goed ontsloten worden door het openbaar vervoer, zodat jongeren en ouderen daar ook kunnen blijven wonen. Hiervoor is het belangrijk om te investeren in een dekkend busnetwerk naar de kleine kernen.

JA21 wil:

- Investeren in de N-wegen om de doorstroming te bevorderen
- Investeren in de N36, de N50 en de N48 om de verkeersveiligheid op deze wegen te verbeteren
- Snelle opwaardering N35
- Stevig lobbyen voor een uitgebreidere dienstregeling van treinen in Overijssel. De trajecten zijn op dit moment te druk
- Een dekkend busnetwerk, zodat de dorpskernen bereikbaar blijven
- Inzetten op goede logistieke verbindingen tussen Overijssel en Duitsland
- Samen met Drenthe en Groningen inzetten op de aanleg van de Nedersaksenlijn
- Snelle en toereikende schadeloosstelling beschikbaar stellen aan de gedupeerden van de aanleg Kanaal Almelo – de Haandrik

Economie

Het MKB is de drijvende kracht in Overijssel. We hebben een sterke maakindustrie en in Overijssel heeft de regio Twente met de universiteit veel potentie.

Door de ligging ten opzichte van Duitsland beter te benutten en de regeldruk te verminderen stimuleren we ondernemers om zich in Overijssel te vestigen. Toerisme is een belangrijke bron van inkomsten in Overijssel en dient gepromoot te worden.

JA21 wil:

- Toerisme in Overijssel stimuleren en faciliteren
- Minder regelgeving en overheidsbemoeienis voor het MKB
- Opleidingsaanbod beter toespitsen op het regionale MKB om zo werken bij het MKB in de eigen regio voor jongeren nog aantrekkelijker te maken
- Als provincie een rol vervullen in het verbinden van kennis en ondernemen door onderwijs, bedrijfsleven en overheid aan elkaar te koppelen om op deze manier studenten ook na hun studie te behouden voor Overijssel
- Ondernemers stimuleren zich in Overijssel te vestigen, onder meer door onze ligging met voordelen om te handelen met Duitsland, te promoten
- Innovatieve projecten als Technology Base Twente faciliteren
- Bij provinciale aanbestedingen meenemen hoe in de aanbestedingsvoorwaarden ook bedrijven uit Overijssel een reële kans maken
- Inzetten op realistische benzineprijzen, om zo de benzinestations in de grensgebieden met Duitsland te behouden

Natuur, Landbouw en Platteland

JA21 koestert de agrarische sector. Wij zetten ons in voor het behoud van onze boeren. Helaas zien we steeds vaker dat door verstikkende bureaucratische regels de natuur de landbouw inperkt. Wat JA21 betreft kunnen natuur en landbouw naast elkaar bestaan. Overijssel heeft veel kleine natuurgebieden die ook vaak een Natura 2000-status hebben. JA21 wil het aantal natuurgebieden met een Natura 2000-label in Overijssel terugbrengen tot enkele grote natuurgebieden, om zo meer ruimte te geven aan de natuur en de landbouw.

Overijssel heeft veel kleine dorpen. Pinautomaten, brievenbussen en bankfilialen verdwijnen daar steeds vaker onder het mom van efficiëntie. Dit verslechtert de leefbaarheid van ons platteland. In sommige dorpen verdwijnen zelfs de lijnbussen. JA21 wil het voorzieningenniveau in Overijssel op peil houden en waar mogelijk verbeteren.

JA21 wil:

- Geen ruimte voor de wolf in Overijssel. Actieve bestrijding van de wolf is noodzakelijk om Overijssel te beschermen
- Het kappen van bossen door Staatsbosbeheer door achterstallig onderhoud voorkomen
- De biodiversiteit stimuleren door, in overleg met grondeigenaren, als omheining gebruik te maken van inheemse struiken
- De beschermde status van de IJsseldelta als Nationaal Landschap behouden en zo de bouw van windturbines daar voorkomen
- Bij bestaande Natura 2000-gebieden nagaan of deze status aan alle criteria voldoet en zo niet de Natura 2000-status van deze gebieden aanvechten
- Enkele grote natuurgebieden behouden en de kleine Natura 2000-postzegels ontdoen van haar bureaucratische label
- Voorzieningen op het platteland zoveel mogelijk behouden
- Een centrale rol voor boeren in natuuronderhoud, behoud van natuursubsidies voor boeren

Bestuur en Financiën

De provinciale ambtenarenapparaten blijven groeien, met toenemende kosten tot gevolg. JA21 wil de opcenten laag houden en zuinig omgaan met gemeenschapsgeld. Wij willen dat de provincie zich richt op de kerntaken. De toenemende dwang van provincies naar gemeenten moet stoppen.

JA21 wil de vertrouwensbreuk tussen inwoners en politiek herstellen. We willen inwoners meer betrekken bij besluitvorming. Inwoners krijgen via referenda en een gekozen commissaris van de Koning meer invloed op het bestuur van Overijssel.

Nederland verkeert in een ongekennde koopkrachtcrisis. De inflatie is enorm en de dagelijkse boodschappen en de energierekening gaan door het dak. Een steeds grotere groep mensen kan de kachel niet meer aanzetten of moet bezuinigen op doodnormale zaken als boodschappen, kleding en uitjes. Het zijn allang niet meer alleen de laagste inkomens die in de knel zitten. Ook de brede werkende middenklasse, de ruggengraat van onze samenleving, komt op grote

schaal in de problemen. Voor hen geen toeslagen, maar wel jaar in jaar uit lastenverzwaringen. Hogere lasten op arbeid, hogere btw, hogere accijnzen, hogere energiebelasting en een opslag duurzame energie op de energierekening. De financiële buffers van veel Nederlanders zijn door te hoge lasten en kunstmatig hoge prijzen tijdens de kabinetten-Rutte vrijwel verdwenen, waardoor zij geen financiële tegenslagen meer kunnen opvangen. Het antwoord op de koopkrachtcrisis is niet het rondpompen van geld en toeslagen, maar eindelijk inzetten op échte lastenverlichting. JA21 vindt het daarom zeker in deze tijd van cruciaal belang dat de provinciale belastingen zo laag mogelijk zijn. Wat ons betreft moet de provincie zich enkel richten op de kerntaken en bezuinigen op de provinciale hobby's, waardoor de lasten voor onze inwoners tot een minimum beperkt kunnen worden.

JA21 wil:

- Provincie terug naar de kern: minder taken, minder ambtenaren
- Opcenten op de motorrijtuigenbelasting laag houden
- Verstandig om gaan met belastinggeld en dit in de eerste plaats enkel besteden aan de kerntaken van de provincie
- Geen medewerking vanuit de provincie aan de asioldwangwet
- Dat Overijssel niet acteert als uitvoeringsloket van Den Haag
- Geen nieuwe provinciale belastingen
- Gekozen commissaris van de Koning
- Een provinciaal referendum
- Inzetten bij het Rijk op een minister voor de regio
- Terughoudend omgaan met het voordragen van gebieden in Europa voor de status van Natura 2000 of Werelderfgoed

Cultuur en Recreatie

Veel en rijke tradities en gebruiken geven Overijssel kleur. Neem carbidschieten, paasvuren en midwinterhoornblazen. Zie de bloemencorso's en de carnavalsoptochten. Onze provincie heeft een naam hoog te houden als het gaat om paarden menen, military's en huifkartochten. Het Nedersaksische taalgebied geeft Overijssel een eigen klank. Kijk naar de klederdracht.

JA21 ziet een actieve en stimulerende rol voor de provincie. In plaats van tradities onder druk te zetten, zoals het vergunningencircus rond de paasvuren, horen onze tradities, gebruiken en gewoontes waardering en ruimte te krijgen.

JA21 wil:

- Immaterieel erfgoed zoals tradities en gebruiken behouden
- Ruimte bieden aan Overijsselse tradities en gebruiken
- De streektaal behouden
- Cultuurgelden meer inzetten voor lokale tradities
- Cultuurhistorisch erfgoed koesteren en kerken, molens en watertorens niet laten verpauperen
- Vrijwilligerswerk stimuleren
- Paasvuren blijven toestaan in Overijssel
- Geen nieuw kunstwerk dat tonnen kost langs de A28
- Bibliotheken in Overijssel behouden

Veiligheid

Het enorme capaciteitsstekort bij de Nationale Politie drukt zwaar op de provincie. Met name buiten de stedelijke gebieden zijn de gevolgen ernstig. Politiebureaus sluiten hun deuren, wijkagenten verdwijnen en aanrijtijden zijn veel te lang. Dit alles heeft flink zijn weerslag gehad op de veiligheid en de veiligheidsbeleving in onze dorpen. Tegelijkertijd verkeert Nederland in de greep van de ondermijnende drugscriminaliteit. Ook Overijssel. In de steden, maar zeker ook in het buitengebied waar drugs afvaldumpingen plaatsvinden en afgelegen panden worden gebruikt als drugslab of wietkwekerij. Ook in het openbaar vervoer voelen nog altijd veel te veel reizigers en medewerkers zich onveilig door intimiderend of zelfs gewelddadig gedrag. Veiligheid mag dan geen provinciale bevoegdheid zijn; de provincie kan zich wel degelijk inspannen om van veiligheid een topprioriteit te maken binnen de provinciale kerntaken.

JA21 wil:

- Druk vanuit de provincie op het Rijk voor snelle en grootschalige uitbreiding van de politiecapaciteit
- Terugkeer van wijkposten en politiebureaus in de kleine kernen
- Intensieve controles op drugsproductie en dumpingen in het buitengebied
- BOA's of particuliere beveiligers in het openbaar vervoer dat onder de provincie valt
- Inzet op veiligheid van reizigers en treinpersoneel op de lijn Zwolle-Emmen
- Dat politie, boa's, brandweer en medische diensten hun werk onbelemmerd kunnen verrichten
- Onze inwoners beschermen tegen criminele invloeden en infiltratie van criminelen in onze samenleving